

TYÖRYHMÄN KOKOUS 7/2013 (kokous 62)

Aika: Keskiviikko 2.10.2013, klo 9.00–11.00
Paikka: Ympäristöministeriö, kokoushuone Foorumi F04
Läsnä: Timo Tanninen, ympäristöministeriö (PJ)
Ilkka Heikkinen, ympäristöministeriö (VPJ)
Liisa Kemppainen, ympäristöministeriö
Marjaana Kokkonen, ulkoasiainministeriö
Jari Salila, oikeusministeriö
Outi Honkatukia, valtiovarainministeriö
Katja Matveinen-Huju, maa- ja metsätalousministeriö
Riikka Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö
Kirsi Törmäkangas, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö
Rauno Väisänen, Metsähallitus
Suvi Raivio, Metsäteollisuus ry.
Ilpo Kuronen, Suomen luonnonsuojeluliitto
Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö (siht.)
Ari-Pekka Auvinen, SYKE (siht.)
Marja Pylvänäinen, SYKE (siht.)
Anna-Liisa Ahokumpu, SYKE
Kristiina Niikkonen, ympäristöministeriö (vierailija)
Eija Lumme, ympäristöministeriö (vierailija)

1. Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja Timo Tanninen (YM) avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja (kokous 61, 2.9.2013) hyväksyttiin muutoksitta.

3. Asialista

Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi, mutta käsittelyjärjestys muutettiin aikataulusyistä.

4. Ajankohtaiset asiat

- EK:n Jouni Lind on jäänyt pois ryhmästä ja tilalle tulee Tomi Salo Metsäteollisuus ry:stä.
- TEM päivittää jäsenensä.
- Liisa Kemppainen esittäytyi. Hän on Katja Huumon vuorotteluvapaan sijainen ja ollut aiemminkin YM:ssä. Hän toimii myös bd-viestintä-alatyöryhmän puheenjohtajana ja lupasi tuoda bd-viestintäsuunnitelman seurantaryhmän kokoukseen. Hän kertoi myös, että on perustettu kuvablogi, jonka hän tulee mielellään esittelemään.
- Marjaana Kokkonen esittäytyi uutena UM:n jäsenenä Kansainvälisen ympäristöpolitiikan yksiköstä.
- Anna-Liisa Ahokumpu on luonnontila.fi- ja maaraortti-töissä SYKEssä.
- Akwé: Kon loppuraportti on julkaistu (Metsähallitus) ”*Ohjeiden soveltaminen Hammastunturin erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa*”.
- Ympäristöministeriö täytti 30 vuotta 1. lokakuuta 2013.
- Itämeren suojelukomission ministerikokouksessa 3.10.2013 hyväksytään Itämeren valtioiden maakohtaiset ravinnekuormituksen vähennystavoitteet. Timo osallistuu.
- Uusi arvio Suomen vesien ekologisesta tilasta julkistettiin 2.10.2013. Itäisen Suomenlahden tila on parantunut, mutta muiden rannikkovesien tila on keho.

- Luonnonsuojelulainsäädännön kehittämisen ensimmäisen vaihe on edennyt työryhmän ehdotukseen, joka on luovutettu ympäristöministeriölle. 15.10.2013 järjestetään kuulemistilaisuus sidosryhmille YM:ssä.
- Uudistettu ympäristöhallinnon yhteinen verkkopalvelu ymparisto.fi on avattu www.ymparisto.fi.
- 8 (j) -kokouksen (7.–11.10.2013, Montreal, Kanada) Suomen valtuuskunta: Esko Jaakkola ympäristöministeriön konsultti, jäsenenä Sanna-Kaisa Juvonen Metsähallitus ja asiantuntijoina saamelaiset.
- SBSTTA 17 -kokouksen (14.–18.10.2013, Montreal, Kanada) Suomen valtuuskunta: Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö, Ari-Pekka Auvinen, Jukka-Pekka Jäppinen Suomen ympäristökeskus, Marjukka Mähönen ja Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö.
- COP 12 -kokouksen (6.–17.10.2014) valmistelut alkavat ensi viikolla tieteellis-teknisellä kokouksella, ja mm. resurssien mobilisaatio -asia on esillä kesäkuussa 2014 sopimuksen toimeenpanokokouksessa.

5. Seurantatyöryhmän alaisuuteen asetettavat uudet työryhmät

1) Resurssimobilisaatio ja luonnon monimuotoisuuden kannalta haitalliset tuet - asiantuntijaverkosto (Outi Honkatukia, VM) [luonnos jaettu]

Marina esitteli alatyöryhmän tarvetta ja taustaa. Haitalliset tuet -ryhmä olisi teemaltaan liian suppea, joten päätettiin yhdistää resurssien mobilisaatio samaan verkostoon. Taustalla on tavoite luonnon monimuotoisuuden suojelun resurssien kaksinkertaistamisesta vuoteen 2015 mennessä.

- Verkoston tehtäviksi esitetään:

- 1) avustaa ja osallistua kansallisen resurssimobilisaatoraportin kokoamiseen (CBD notifikaatio 050-2013) helmikuun loppuun mennessä 2014;
 - 2) osallistua haitallisten tukien kansallisen työn edistämiseen ja tulosten saavuttamiseen luonnon monimuotoisuuden kannalta;
 - 3) edistää yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin välillä ko. asioissa;
 - 4) hyödyntää mahdollisuuksien mukaan uusia menetelmiä luontopääoman ja resurssimobilisaatiostrategian sekä CBD linjausten mukaisesti;
 - 5) valmistella elementtejä kansalliseen resurssimobilisaatiostrategiaan ml. kansalliset ja kansainväliset rahavirrat.
- Toimikausi on 1.11.2013–1.7.2014.
 - EU kokoaa raportin, se on pyytännyt helmikuun loppuun mennessä kansallisia raportteja.
 - 1.7.2014 oltava valmis,

Eija Lumme (YM) on Suomen Resurssimobilisaatio NFP (national focal point). Ympäristön kannalta haitalliset tuet on kartoitettu ensimmäistä kertaa. Tekeillä on rakennepoliittinen ohjelma. Alustavia linjauksia on oltava 4.10.2013 ja koko ohjelma oltava valmis marraskuuhun 2013 mennessä.

Koska on todettu, että ympäristön kannalta haitalliset tuet eivät voi olla hyödyllisiä luonnon monimuotoisuudelle, niin työn pohjana voidaan käyttää aiempia selvityksiä ympäristön kannalta haitallisista tuista. VM, YM ja SYKE ovat tehneet työtä OECD:n menetelmällä. 400 tukea on käyty läpi; näistä yksityiskohtaisesti 50 kpl. Ympäristövaikutukset ovat paikkaspesifejä, joten niitä on vaikea arvioida. Arvioinnissa käytettiin ns. liikennevalomenetelmää. Suomelle löytyi 13 ympäristörasitusta lisäävää ja 12 mahdollisesti ympäristörasitusta lisäävää tukea. Tarkastelun pohjana ovat verotuet. Verotuet ovat seurausta kireästä verotuksesta (kireä verotus = paljon verotukia). Kansainväliset vertailut ovat vaarallisia, sillä matalan verotuksen maat näyttävät hyviltä. Haitallisten tukien määrä on kasvanut tällä hallituskaudella ja on edelleen kasvussa.

Keskusteltiin resurssimobilisaatioasian ja haitallisten tukien käsittelemistä samassa ryhmässä henkilöresurssien ja henkilöiden osaamisen kannalta. Todettiin, että kyse voi olla verkostosta ja että samasta organisaatiosta voi olla useampi jäsen verkostossa. Ehdotettiin, että verkosto organisoituu parhaaksi näkemällään tavalla ja sopii työtavoistaan.

Muistutettiin, että yksityisen sektorin rahoitus on selvitettävä myös. Katso esimerkki: *Tracking Private Climate Finance. Research Collaborative*. www.oecd.org/env/researchcollaborative

Yhteenvedona puheenjohtaja totesi, että verkosto voidaan perustaa tarkennettuna yllä mainituilla näkökulmilla.

2) Ennallistamistyöryhmä (Kristiina Niikkonen, YM) [luonnos jaettu]

Kristiina kertoi luonnoksesta. Sitä on valmisteltu Jussi Päivisen (Metsähallitus) ja Katja Matveinen-Huju (MMM) kanssa. Ryhmän taustalla on EU:n ennallistamistavoite. EU haluaa kansallisen toimeenpanon etenevän, siksi ehdotetaan kyseistä alatyöryhmää. Työryhmän tehtävänä on laatia esiselvitys EU:n ennallistamistavoitteen (tavoite 2) toimeenpanosta Suomessa ja toisessa vaiheessa laatia ennallistamisen priorisointisuunnitelma sekä kustannusarvio 2014 loppuun mennessä. Toteutumista seurataan 2020 asti.

ELO-ohjausryhmä on Metsähallituksen valtakunnallinen ennallistamisen ja luonnonhoidon ohjausryhmä, joka toimii vuoteen 2016 asti. Sen alatyöryhmiä ovat perinnebiotoopit, vesistöt ja suot.

Omat tavoitteet ovat toimintaohjelman tavoitteet 15 ja 82. EU-ohjeistus huomioidaan, eli Komissiolta tulee suositus, jota noudatetaan, kun tehdään kansalliset tavoitteet ja toimenpiteet.

Luonnoksessa olevaan kokoonpanoon toivottiin edustusta myös MMM:n maatalouspuolelta ja Metlasta sekä GTK:sta. Myös varajäseniä toivottiin ryhmäläisille.

Päätettiin, että alatyöryhmä perustetaan ja avataan prosessin kulkua.

Todettiin, että molemmat alatyöryhmät tuovat tiedonannot säännöllisesti bd-seurantatyöryhmälle.

Todettiin, että näiden kahden alatyöryhmän perustamisen jälkeen bd-seurantatyöryhmällä on 6 alatyöryhmää: Kansainvälisten biodiversiteettiasioden, biodiversiteettiviestinnän, Artikla 8 (j):n, ekosysteemipalveluiden ja luonnon monimuotoisuuden ja siis resurssien mobilisaation ja haitallisten tukien sekä ennallistamisen alatyöryhmät; ym.fi-verkkosivuilla: http://www.ym.fi/fi-FI/Luonto/Luonnon_monimuotoisuus/Strategia_ja_toimintaohjelma/Seurantaryhma

6. Viides maaraportti (Ari-Pekka Auvinen, SYKE)

Ari-Pekka kertoi luonnokseen saaduista teksteistä ja kommentteista. Kommentteja tuli valittuihin kuvaajiin. Keskusteltiin näistä. Raporttiin suositeltiin nostettavaksi uusia ja ajankohtaisia teemoja, kuten biodiversiteettiä ja terveyttä sekä biodiversiteettiä ja matkailua. Johdanto saa olla noin 6 sivua, sillä kokonaispituus voi olla enintään 50 sivua.

Osa ei ole toimittanut tähän mennessä pyydettyjä tekstejä ja kommentteja. Tarvittaessa toimitaan niin, että pyydetään suoraan tahoilta. Pyydetty tiedot vain vuodesta 2010 eteenpäin, ei vanhoja eikä jo viimeksi raportoituja. Otsikot ovat tärkeitä, samoin kuvaajat. Tekstien tulee olla kiteytettyjä.

Keskusteltiin työtavasta miten teksti kehittyy. Tekstien toimittamiseen ja jakoon ajateltu Google.docs ei toiminut kuvien kanssa, eli nyt pyydettiin lähettämään sähköpostilla tekstit ja kommentit suoraan Ari-Pekalle. Todettiin, että on ongelmia ajankäytössä sekä Ari-Pekalla että tietoa toimittavilla tahoilla. Toivottiin pohjatekstiä, sillä sitä on helpompi kommentoida ja täydentää, kuin lähteä puhtaalta paperilta luomaan tekstiä. Sovittiin, että näin toimitaan.

Toivottiin lainsäädäntöpuolta mukaan. Todettiin, että strategiassa on asiaa, jota voidaan siirtää suoraan raporttiin. Todettiin myös, että otetaan mukaan 8 (j) -toimeenpanon kuvaus.

Indikaattoreista otetaan mukaan esimerkit uusista tai erityisistä painopisteenä vuoden 2010 jälkeen tapahtuneet muutokset; koko indikaattorisetti on vain linkin takana www.biodiversity.fi tai www.luonnontila.fi.

Ari-Pekan ehdottamia indikaattoreita:

- uhanalaiset lajit
- direktiivilajit ja -luontotyypit
- metsät (suurimmat ympäristötyypit), puolukan ja mustikan peittävyys, haavan määrä ja osuus, metsämaa vallitsevan puulajin mukaan

- suot: perhoset, linnut
- itämeri: klorofylli, sinilevät
- sisävedet: tulee uusi luokittelu juuri, saadaan muutos verrattuna entiseen
- maatalous: HNV-maatalousmaa (High Nature Value), päiväperhoset
- tunturit: linnut
- ilmastonmuutos: siitepölykauden alku koivu, jokin lintuindikaattori?
- vieraslajit: jokin indikaattori

Sovittiin, että lista ajatelluista kuvaajista ja indikaattoreista lähetetään kaikille kommentoitavaksi.

7. Muut asiat

- Kevään 2014 kokousajat tuodaan seuraavaan kokoukseen.

8. Seuraavat kokoukset

- tiistai 12.11. klo 13–16, YM, Kuukkelit
- tiistai 3.12. klo 13–15, YM, Kuukkelit
- tiistai 21.1.2014
- tiistai 11.3.2014

Mikäli kokousaika ei sovi, jäseniä pyydetään järjestämään varahenkilö paikalle.

9. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Ilkka Heikkinen päätti kokouksen.

Puheenjohtaja Timo Tanninen

Sihteeri Marja Pylvänäinen

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, sihteerit ja pysyvät asiantuntijat.